

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	22201 - Psicologia del Desenvolupament / 40
Titulació	Grau d'Educació Social - Primer curs Grau de Treball Social - Primer curs Grau de Pedagogia (Pla 2016) - Primer curs
Crèdits	6
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Albert Flexas Oliver	10:30	11:30	Dimarts	01/09/2019	30/06/2020	GC-A111
<i>Responsable</i>						(Concertar)
albert.flexas@uib.es						

Contextualització

L'assignatura Psicologia del Desenvolupament, en conjunt amb l'assignatura Processos Psicològics Bàsics i l'assignatura Psicologia Social dels Grups i les Organitzacions, comprèn un ensenyament bàsic per a la formació de l'alumnat del Grau en Pedagogia. A través d'aquesta assignatura s'aprofundeix en l'aprenentatge de les bases psicològiques de la disciplina, en concret dels principals conceptes i teories explicatives del desenvolupament humà al llarg del cicle vital. A més a més, a partir del marc general de les bases psicològiques de la pedagogia i, en particular, dels coneixements sobre l'ontogènia de l'ésser humà, es fa una aproximació a les aptituds i l'actitud que requereix la dedicació professional de la pedagogia. En essència, l'assignatura Psicologia del Desenvolupament s'articula al voltant dels següents objectius principals:

- * conèixer, analitzar i identificar els mecanismes, diferències, problemes i necessitats en relació als canvis cognitius, emocionals, de la socialització i de la personalitat, durant les diferents etapes de tot el cicle vital;
- * adoptar la triple perspectiva de la descripció, l'explicació i l'optimització dels canvis esmentats, tot tenint en compte també els contextes als quals es vinculen.

Requisits

No hi ha requisits previs, emperò es recomana haver cursat i aprovat l'assignatura Processos Psicològics Bàsics.

Competències

Guia docent

Específiques

- * Detectar les necessitats i possibilitats de desenvolupament de les persones per fonamentar les accions educatives. (CE-B2)
- * Conèixer i comprendre els processos d'ensenyament-aprenentatge i la seva repercussió en la formació integral. (CE-B3)
- * Desenvolupar estratègies i tècniques per promoure la participació i l'aprenentatge al llarg de la vida. (CE-B7)

Genèriques

- * Capacitat per comprendre la complexitat dels processos educatius en general i dels processos formatius en particular (els objectius i les funcions de l'educació i del sistema educatiu, les teories del desenvolupament i de l'aprenentatge, l'entorn cultural i social i l'àmbit institucional i organitzatiu dels centres, el disseny i el desenvolupament de programes, el rol dels educadors...). (CB-A1)
- * Tenir capacitat de relació i de comunicació, així com d'equilibri emocional en les variades circumstàncies de l'activitat professional. (CB-A11)
- * Tenir capacitat per cercar, seleccionar, ordenar, relacionar, avaluar i valorar informació científica provinent de diferents fonts. (CB-A19)

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Aquest és el programa de continguts que es treballaran a l'assignatura.

Continguts temàtics

Bloc 1. Conceptes i principals orientacions teòriques i metodològiques de la Psicologia del Desenvolupament.

Tema 1. L'objecte d'estudi de la psicologia del desenvolupament.

En aquest tema s'estudiaran el concepte de desenvolupament i la metodologia d'estudi en aquest àmbit.

Tema 2. Les grans perspectives teòriques de la psicologia del desenvolupament.

En aquest tema s'abordaran les principals teories de la psicologia del desenvolupament des d'una perspectiva històrica.

Bloc 2. Processos de desenvolupament de la infància a l'adolescència.

Tema 3. Desenvolupament prenatal.

S'abordarà el desenvolupament des de la concepció: desenvolupament prenatal, procés de naixement i característiques del recent nat.

Tema 4. Desenvolupament físic i psicomotor.

S'estudiarà el canvi físic i psicomotor dels éssers humans en la infància: des dels primers reflexos fins als moviments controlats complexos com pujar escales (motricitat gruixada) o dibuixar (motricitat fina).

Tema 5. Desenvolupament afectiu i cognitiu.

Guia docent

S'abordan les teories del desenvolupament afectiu: el món emocional dels infants en interacció amb el món social. S'estudiarà també el desenvolupament de les principals funcions cognitives: percepció del món físic, desenvolupament del pensament i del llenguatge.

Bloc 3. Processos de desenvolupament a l'adolescència.

Tema 6. Conceptualització de l'adolescència.

S'estudiaran els aspectes físics i conceptuals de l'adolescència: canvis físics, psicològics, cognitius i morals, desenvolupament de la personalitat, la identitat i la relació amb el context social i cultural.

Tema 7. De l'adolescència a la vida adulta.

S'abordarà el concepte de maduresa, els canvis físics, fisiològics i cognitius.

Bloc 4. Desenvolupament adult i envelliment.

Tema 8. El procés d'envelliment.

S'estudiarà l'envelliment com un procés diferencial, els canvis en la memòria, la personalitat i el desenvolupament psicosocial.

Metodologia docent

Aquesta assignatura segueix una metodologia d'avaluació continua i cursar-la implica dur a terme una sèrie d'activitats presencials i no presencials. A continuació es descriuen les esmentades activitats i la metodologia específica per a cadascuna d'elles.

Dins del format presencial hi trobam les classes teòriques, les classes pràctiques i l'examen. Per poder accedir a l'avaluació de l'assignatura serà obligatori haver assistit a un mínim del 80% de les sessions pràctiques. Si s'ha de faltar a una de les sessions, sempre amb un motiu justificat, serà imprescindible contactar amb el professor per tal que pugui facilitar les indicacions i la tasca a realitzar per poder entregar l'informe d'aquella sessió particular. La falta d'assistència a una sessió presencial de pràctiques no eximeix en cap cas d'entregar l'informe corresponent seguint les indicacions del professor.

Dins del format no presencial hi trobam la realització de les tasques prèvies a les sessions pràctiques, l'estudi dels continguts de l'assignatura i la realització d'activitats d'autoavaluació. Per a poder desenvolupar de forma correcta les tasques prèvies i els informes de pràctiques, l'alumnat tindrà, amb antelació suficient, les pautes i indicacions de cadascuna de les mateixes, així com els terminis de presentació, a través de l'Aula Digital. L'entrega fora de termini serà considerada com a "no presentada".

Volum de treball

La distribució d'hores prevista per a cada una de les diferents activitats de treball presencial i no presencial va en relació als crèdits ECTS de l'assignatura.

Activitats de treball presencial (2,4 crèdits, 60 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Exposició de continguts teòrics	Grup gran (G)	Mitjançant l'exposició oral amb suport visual, el professor desenvoluparà els continguts especificats en el programa de l'assignatura amb l'objectiu de facilitar-ne l'adquisició per part de l'alumnat. Addicionalment, s'utilitzaran diferents	42

Guia docent

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
			estratègies didàctiques com el comentari de documents i l'ús de recursos audiovisuals. Sempre que sigui possible, el professor facilitarà espais de debat i reflexions conjuntes per a un major aprofitament de les classes teòriques i profundització en els continguts.	
Classes pràctiques	Sessions presencials obligatòries	Grup mitjà (M)	<p>Mitjançant exercicis de caràcter eminentment pràctic, s'aprofundirà en cadascun dels blocs temàtics del programa amb l'objectiu de desenvolupar les competències previstes. L'alumnat serà informat del calendari de pràctiques a través de l'Aula Digital.</p> <p>Amb caràcter previ a la sessió presencial, cada estudiant haurà de fer entrega d'una activitat inicial preparatòria de la classe pràctica. Durant les sessions pràctiques es treballarà en grup i/o de forma individual i, posteriorment i sempre en els terminis establerts, es farà entrega de la memòria o informe de pràctiques corresponent. La no assistència a una sessió de pràctiques no exclou de l'obligació de presentar l'informe. En cas que, de forma justificada, s'acrediti la impossibilitat d'assistència, l'alumnat serà responsable de contactar amb el professor tan aviat com pugui per tal que se li faciliti una tasca alternativa a realitzar.</p> <p>Durant les sessions pràctiques es valorarà la implicació i participació de l'alumnat, així com la capacitat de treball en equip.</p>	15
Avaluació	Examen	Grup gran (G)	La finalitat de l'examen és avaluar l'adquisició de continguts per part de l'alumnat en funció dels objectius de l'assignatura. L'examen consistirà en preguntes d'opció múltiple.	3

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informarà els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

Activitats de treball no presencial (3,6 crèdits, 90 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Estudi dels continguts i autoavaluacions	Es facilitaran referències bibliogràfiques, lectures i articles per tal que l'alumnat pugui aprofundir en els continguts treballats a l'aula mitjançant l'estudi i el treball individual. També es posaran a l'abast activitats d'autoavaluació a través de l'Aula Digital amb la finalitat de guiar l'alumnat en l'estudi dels continguts.	70
Estudi i treball autònom individual o en grup	Tasques prèvies a les sessions pràctiques	Amb antelació a cadascuna de les sessions pràctiques presencials, l'alumnat haurà de dur a terme una tasca prèvia que facilitarà la preparació de la sessió. Aquesta tasca haurà de ser entregada dins dels terminis establerts i formarà part de la qualificació de pràctiques de l'assignatura. La resta de la qualificació procedirà de l'informe entregat després de la sessió presencial i de la pròpia execució durant la sessió.	20

Guia docent

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Les competències establertes per a l'assignatura de Psicologia del Desenvolupament seran valorades mitjançant diferents activitats i procediments d'avaluació. A continuació es descriu cadascuna de les activitats que suposa cursar aquesta assignatura així com els criteris d'avaluació i la ponderació final en la qualificació global de l'assignatura.

Com es pot veure, cadascuna de les diferents activitats es puntuarà en una escala de 0 a 10 i serà imprescindible aprovar-la (és a dir, obtenir una qualificació de 5 o més) per tal de garantir que es tenguí en compte per a la ponderació en el càlcul de la nota global de l'assignatura.

L'única activitat recuperable serà l'examen (prova objectiva amb opcions tancades de resposta), amb data de recuperació en el mes de juliol. Per tant, no arribar al 5 en la resta d'activitats suposarà haver de cursar l'assignatura de bell nou.

Qualsevol conducta o actitud que obstaculitzi les dinàmiques de l'aula podrà tenir repercussió sobre la nota final de l'assignatura.

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Sessions presencials obligatòries

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Proves d'execució de tasques reals o simulades (no recuperable)
Descripció	Mitjançant exercicis de caràcter eminentment pràctic, s'aprofundirà en cadascun dels blocs temàtics del programa amb l'objectiu de desenvolupar les competències previstes. L'alumnat serà informat del calendari de pràctiques a través de l'Aula Digital. Amb caràcter previ a la sessió presencial, cada estudiant haurà de fer entrega d'una activitat inicial preparatòria de la classe pràctica. Durant les sessions pràctiques es treballarà en grup i/o de forma individual i, posteriorment i sempre en els terminis establerts, es farà entrega de la memòria o informe de pràctiques corresponent. La no assistència a una sessió de pràctiques no exclou de l'obligació de presentar l'informe. En cas que, de forma justificada, s'acrediti la impossibilitat d'assistència, l'alumnat serà responsable de contactar amb el professor tan aviat com pugui per tal que se li faciliti una tasca alternativa a realitzar. Durant les sessions pràctiques es valorarà la implicació i participació de l'alumnat, així com la capacitat de treball en equip.
Criteris d'avaluació	Assistir a un 80% de les classes pràctiques presencials i dur a terme la tasca proposada, tot aplicant els coneixements adquirits a casos i situacions pràctiques. Durant les sessions de treball pràctic presencial es podrà treballar de forma individual o en grup (en funció de la tasca i el moment) i, per tant, serà important tenir

Guia docent

presentes aspectes de convivència i treball en equip tals com la participació activa i respectuosa amb el grup, la responsabilitat individual i grupal i el compromís amb l'elaboració de les tasques encomanades.

En acabar la sessió s'haurà d'enviar, a través d'Aula Digital, un informe sobre la tasca realitzada. Es determinaran els criteris d'avaluació per a cada tasca a cada sessió presencial i/o a través de l'Aula Digital.

Percentatge de la qualificació final: 40% amb qualificació mínima 5

Examen

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves objectives (recuperable)
Descripció	La finalitat de l'examen és avaluar l'adquisició de continguts per part de l'alumnat en funció dels objectius de l'assignatura. L'examen consistirà en preguntes d'opció múltiple.
Criteris d'avaluació	Aquesta prova objectiva amb opcions tancades de resposta avaluarà l'assimilació dels continguts treballats durant el semestre. Cada resposta correcta sumarà 1 punt i cada resposta incorrecta descomptarà 0,33 punts de la qualificació total.

Percentatge de la qualificació final: 40% amb qualificació mínima 5

Estudi dels continguts i autoavaluacions

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Sistemes d'autoavaluació (no recuperable)
Descripció	Es facilitaran referències bibliogràfiques, lectures i articles per tal que l'alumnat pugui aprofundir en els continguts treballats a l'aula mitjançant l'estudi i el treball individual. També es posaran a l'abast activitats d'autoavaluació a través de l'Aula Digital amb la finalitat de guiar l'alumnat en l'estudi dels continguts.
Criteris d'avaluació	Amb un temps limitat i un únic intent, cada estudiant respondrà a un qüestionari d'autoavaluació online a través d'Aula Digital per avaluar el seu estudi de continguts teòrics de cada tema. Cada resposta correcta sumarà 1 punt i cada resposta incorrecta descomptarà 0,33 punts de la qualificació total.

Percentatge de la qualificació final: 10% amb qualificació mínima 5

Tasques prèvies a les sessions pràctiques

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Proves de resposta breu (no recuperable)
Descripció	Amb antelació a cadascuna de les sessions pràctiques presencials, l'alumnat haurà de dur a terme una tasca prèvia que facilitarà la preparació de la sessió. Aquesta tasca haurà de ser entregada dins dels terminis establerts i formarà part de la qualificació de pràctiques de l'assignatura. La resta de la qualificació procedirà de l'informe entregat després de la sessió presencial i de la pròpia execució durant la sessió.
Criteris d'avaluació	Amb anterioritat a cadascuna de les sessions pràctiques presencials l'alumnat tindrà al seu abast, a través de l'Aula Digital, la tasca prèvia, que podrà variar en funció de la pràctica. El termini per a l'entrega de cada tasca prèvia estarà establert en l'Aula Digital i serà sempre anterior a la realització de la sessió presencial. És imprescindible que es faci entrega de la tasca prèvia de totes les sessions dins dels terminis establerts.

Percentatge de la qualificació final: 10% amb qualificació mínima 5

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Guia docent

En aquest apartat es relaciona la bibliografia adient per poder dur a terme l'estudi i el treball de l'alumnat en aquesta assignatura.

Bibliografia bàsica

Feldman, R.S. (2007). *Desarrollo psicológico a través de la vida* (4ª edición). México: Pearson Educación.
Papalia, D., Feldman, R.D., & Martorell, G. (2012). *Desarrollo humano* (12ª edición). México: McGraw-Hill.

Bibliografia complementària

Berger, K. S. (2009). *Psicología del desarrollo: Adulter y Vejez* (7ª edición). Madrid: Ed. Médica Panamericana.
Shaffer, D. R. (2007). *Psicología del desarrollo: infancia y adolescencia* (6ª Edición). México: International Thomson.

Altres recursos

A través de l'Aula Digital de l'assignatura es facilitarà bibliografia complementària addicional i altres recursos actualitzats.

